

Retningslinjer for opstilling af master og teknikhuse i Skanderborg Kommune

Godkendt i Direktionen 23. februar 2011

15. marts 2011

1 Indholdsfortegnelse

---

1 Indholdsfortegnelse.....	2
2 Formål.....	3
3 Udgangspunkt.....	3
4 Lovgivning.....	4
5 Behov for og placering af master og antenner.....	5
5.1 Behovet for ny mast.....	5
5.2 Placering.....	5
5.3 Krav til udformning af mast, teknikrum mv.....	6
6 Vilkår i forbindelse med tilladelser.....	7
7 Leje.....	8

2 Formål

Der er i kraft af den teknologiske udvikling indenfor telekommunikationsområdet et øget behov for opstilling af master og antenner.

Retningslinjer for opstilling af antenner og master i Skanderborg Kommune skal give rammerne for, at opnå god trådløs kommunikation i hele kommunen og samtidig begrænse antallet af master.

Retningslinjerne skal også være med til at minimere belastningen fra antennesystemer og master i kommunen.

Ansøgere skal kunne bruge disse retningslinjer som en vejledning, som angiver retningslinjer for placering og udformning af master og antenner – dog uden at angive konkrete placeringer.

Endelig skal disse retningslinjer – sammen med tilhørende beskrivelse af procedurer - være med til at lette sagsgangen i forbindelse med nyetablering og om- og tilbygning af master og antenner.

3 Udgangspunkt

Rammen for tilladelser til antenner og master er givet i Kommuneplan 2009, retningslinje 7.3:

”Stk. 1

Antallet af antennemaster til radio- telefon- og fjernsynstransmission m.v. og deres påvirkning af landskabet skal begrænses mest muligt.

Redegørelse

I de seneste år har der været et øget behov for at opstille antennemaster til forskellige formål.

Retningslinjen skal beskytte landskabet mod, at der opstilles flere master end nødvendigt for at opnå optimal radio-kommunikation.

Retningslinjen gælder ikke for mindre antenner, som kan opstilles uden landzonetilladelse, jf.

Planlovens § 36 stk. 1 nr. 8.

Skanderborg Kommune har som landzonemyndighed og byggemyndighed mulighed for at sikre, at der ikke bliver opstillet flere antennemaster end nødvendigt for at opnå optimal radiokommunikation. Dette er muligt gennem bekendtgørelse af lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., som har til formål at begrænse det samlede antal antennemaster og deres påvirkning af omgivelserne mest muligt.

Det er samtidig vigtigt for varetagelsen af de landskabelige interesser at udnytte mastelovens muligheder.

Bliver der opstillet antennemaster, der er over 100 m høje, skal disse anmeldes efter Lufthavsloven. I samme lov er der krav til afstanden fra masten til militære anlæg og lufthavne.”

Udgangspunktet for disse retningslinjer er på den baggrund, at master og antenner ikke skal tiltrække sig for meget opmærksomhed i bybilledet eller i det åbne land, men at der tages hensyn til de enkelte områders arkitektoniske, landskabsmæssige og historiske karakteristika.

Udformningen af den enkelte antenne og mast, samt valg af placering, bør tænkes sammen med de umiddelbare omgivelser. Det handler således om, at der med den ansøgte placering tages hensyn til helheder i byen eller i det åbne land.

4 Lovgivning

Etablering og ud- og ombygning af antenner og master berører fire forskellige lovområder

- Byggelovgivningen
- Plan- og miljøbeskyttelseslovgivningen
- Mastelovgivningen
- Vejlovgivningen

1. Byggelovgivningen er relevant, fordi master og antennesystemer i lovens forstand er bebyggelse og derfor kræver en byggetilladelse.

2. Plan- og miljøbeskyttelseslovgivningen er relevant, fordi store master kan skæmme både bymiljøer og landskaber, hvis de ikke placeres med omhu. Master og antennesystemer skal indpasses i omgivelserne med størst mulig hensyntagen til værdifulde bebyggelser, til bymiljøer, til landskaber og natur og ikke mindst til dem, der bor tæt på.

Placeringen af nye antenner og master og væsentlige ændringer af bestående anlæg udenfor byområder forudsætter en landzonetilladelse, med mindre en lokalplan fastsætter andet.

3. Mastelovgivningen, som blandt andet regulerer fælles udnyttelse af master til radiokommunikation og opsætning af antennesystemer på bygninger, er relevant, fordi den indeholder regler om, hvad der skal tages hensyn til, hvis man ønsker at udnytte allerede eksisterende master, eller hvis man ønsker at sætte antennesystemer op på bygninger.

Masteloven slår bl.a. fast, at ejere af master til radiokommunikation har pligt til at imødekomme alle anmodninger om fælles udnyttelse af den pågældende mast fra andre, der er tildelt radiofrekvenser, og som har behov for at sætte antennesystemer op.

4. Vejlovgivningen er relevant i forbindelse med etablering af nye vejanlæg og/eller nye overkørsler til serviceadgange/veje, som skal etableres.

5 Behov for og placering af master og antenner

5.1 Behovet for ny mast

Nye master må kun opstilles, når det ikke er teknisk muligt at opsætte antenne på eksisterende master. Derfor skal det – som det første – undersøges, om det er muligt at opsætte antenne på eksisterende positioner/master.

Hvis det kan dokumenteres, at det ikke er muligt at placere antenne på eksisterende master, kan der søges om placering af antenne på eksisterende bygninger eller f.eks. lysmast, flagstang, skorsten og lignende.

Hvis det kan dokumenteres, at det også er umuligt, kan der gives tilladelse til opsætning af en ny mast.

5.2 Placering

Antenner og master placeres som udgangspunkt ud fra to forskellige hensyn:

- De visuelle hensyn, der ofte vil ses som kommunens og borgernes interesse
- De tekniske hensyn, som vil ses som værende i teleoperatørens interesse

Teleoperatørernes opgave er at skabe et stabilt radiobølgenet, der kan give den bedst mulige dækningsgrad. Det stiller krav til den indbyrdes placering af antennepositionerne, der alt afhængig af teknologi har forskellige krav til tæthed og placeringshøjde af sende- og modtageantenne-erne.

Indenfor denne ramme giver Skanderborg Kommune tilladelse til opsætning af ny mast foretages efter følgende prioritering, idet de placeringer, der nævnes først, foretrækkes:

1. Erhvervsområder
2. Anden bymæssig bebyggelse med lav bolig-tæthed, f.eks. sportspladser, grønne områder osv., som ligger væk fra egentlige boligområder
3. Boligområder eller grønne områder i nær forbindelse med boligområder
4. Det åbne land

I udarbejdelsen af lokalplaner indgår overvejelser om udpegning af områder til evt. opsætning af master.

Hvis en mast kun kan placeres i det åbne land, skal det så vidt muligt ske i tilknytning til andre profiler i landskabet, f.eks. høje bygningselementer såsom højspændingsmaster, siloer, skorsten og lignende eller i grønne områder, hvor beplantningen gør, at masten syner "mindst muligt".

Samtidig bør master dog ikke placeres indenfor kommuneplanens områder af særlig landskabelig interesse.

Indenfor lokalplanlagte områder med

- bygningsbevarende bestemmelser
- bestemmelser om bevaringsværdigt miljø eller
- bygge- og beskyttelseslinier

- skal der ganske særlige begrundelser til for at tillade opsætning af antenne- og/eller mast.

Endelig skal mastens placering vurderes i forhold til synsfeltet fra omkringliggende veje – bl.a. for at friholde oversigtsarealer, sigtelinier, mv.

Kabler og den medfølgende teknik fra antenner sende- og modtagesystem er ofte pladskrævende og skal tages med i overvejelserne, når antenner og master placeres. Teknikken skal på den ene side være let tilgængelig for operatørerne og på den anden side være ”usynlig”, integreret i bygning eller skjult og uden at optage unødigt meget plads.

5.3 Krav til udformning af mast, teknikrum mv.

Når der meddeles tilladelse til ny mast, stilles der altid krav om, at masten også stilles til rådighed for andre selskabers antenner, samt at masten udformes således, at dette er muligt, f.eks. ved fleksible modulsystemer/antennesystemer.

Nye antennemaster skal være så lave som muligt. Hensynet til, at flere operatører kan anvende samme mast til samme eller andre sendesystemer, må dog ikke tilsidesættes.

Skanderborg Kommune kan stille krav til

- udformning af master, herunder at master ikke må være i et skinnende materiale, men skal være matte
- udseende af teknikrum, herunder tilpasning af teknikrum til omgivende bygninger med hensyn til konstruktion, materialer og farver
- fælles holdning til udformning og materialevalg ved den enkelte mast
- placering af teknikrum i terræn uden terrænregulering
- afskærmning/beplantning

Teknikrummet skal desuden opfylde gældende støjkrav, og der skal foretages sikring imod uvedkommendes adgang til både teknikrum, mast, antenne og kabelfremføring.

Når der meddeles tilladelse til opstilling af ny mast, tinglyser Skanderborg Kommune, på ansøgers regning, krav om fjernelse af masten senest 1 år efter, at mastens anvendelse til det tilladte formål er ophørt.

6 Vilkår i forbindelse med tilladelser

Der skal i Skanderborg Kommune sikres en udbygning af telekommunikationsområdet, som svarer til standarden i det øvrige Danmark, men samtidig skal der tages hensyn til kommunens landskabsværdier, herunder også de kulturhistoriske værdier. Teleoperatørerne må på den baggrund acceptere, at hensynet til disse naturværdier i et vist omfang kan berøre udbygningen praktisk og/eller økonomisk.

Antenneanlæg bliver i betydeligt omfang installeret på eksisterende høje bygninger og anlæg, såsom kirker, skorstene, siloer, vindmøller og højspændingsmaster. Placeres antennesystemer på sådanne bygningsanlæg, skal de tilpasses bygningsanlæggets farve, så de virker "mindre fremtrædende".

Skanderborg Kommune kan give påbud om fælles udnyttelse, hvis en maste- eller bygningsejer afviser at give en ansøger adgang, eller hvis en ansøger ønsker at etablere en ny mast, selv om det er muligt at bruge en eksisterende mast eller bygning.

Derudover kan Skanderborg Kommune knytte bestemte vilkår om f.eks. størrelse i tilladelsen til at opføre en ny mast. Det vil typisk ske for at sikre, at masten er fremtidssikret, så den kan bruges til fælles udnyttelse senere. Det vil kunne kræves, at masten skal bygges højere, end ansøgeren umiddelbart har brug for.

Med baggrund i lovgivningen stiller Skanderborg Kommune således krav om:

- At der kan opsættes nye antenner på eksisterende master. Det gælder også master, der benyttes af andre operatører
- At masten skal tages ned igen senest ét år efter, at den ikke mere bruges til det formål, der er givet tilladelse til
- At godkendelsen af en masteplacering og de tilhørende vilkår, herunder krav til fjernelse af mast, skal tinglyses på ansøgerens regning

7 Leje

Lejen for opsætning af antennemaster fastsættes til 30.000 kr. pr. år.

Lejen for opsætning af teknikskabe fastsættes til 300 kr. pr. år pr. m² lejet areal. Det lejede areal omfatter ud over grundarealet for bygningen areal til beplantning.

Lejer er ansvarlig for tilplantning omkring teknikhuset og for vedligeholdelse af arealet.

Lejen for ekstra udstyr på antenner fastsættes til 6.000 kr. pr. år.

De nævnte beløb gælder for fremtidige aftaler, da de nuværende lejekontrakter ikke indeholder mulighed for at hæve lejen udover den almindelige regulering.

Lejen reguleres én gang årligt med 3 %.

Administrationen bemyndiges til i særlige tilfælde at fravige ovennævnte lejeløb. Dette kan f.eks. komme på tale, hvis lejens størrelse er uforholdsmæssig stor i forhold til det formål, masten/teknikskabet skal opfylde.